

(No. 10.) **Beleid der Regering.****P U B L I C A T I E.**

BATAVIA, den 19den Januarij 1830.

De Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië,

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doen te weten:

Nademaal bij Koninklijk besluit van den 16den Mei 1829, no. 6, is vastgesteld een Reglement op het beleid der Regering in Nederlandsch Indië, met last, om hetzelfde in Indië af te kondigen, ter vervanging van alle vroegere reglementen van gelijken aard;

Zoo is het, dat wij hebben goedgevonden en verstaan: het gemelde reglement, met intrekking van alle vroegere reglementen van gelijken aard, bij deze ter kennis te brengen van het algemeen; luidende hetzelfde als volgt:

Reglement op het beleid der Regering in Nederlandsch Indië.

EERSTE HOOFDSTUK.*Van den Gouverneur Generaal en de Indische Regering.*

Art. 1. Het hoogste gezag in Nederlandsch Indië wordt, van wege en in naam des Konings, uitgeoefend door den Gouverneur Generaal. Een ieder, die zich aldaar bevindt, van wat rang of staat hij zij, moet den Gouverneur Generaal erkennen als des Konings vertegenwoordiger, en denzelven als zoodanig eerbiedigen en gehoorzamen.

Art. 2. Tot het beleid der Algemeene Burgerlijke Regering, met al de aankleven van dezelve, worden aan den Gouverneur Generaal toegevoegd vier Raden, die gezamenlijk met denzelven uitmaken de *Hooge Regering van Nederlandsch Indië*.

Art. 3. Wanneer de waardigheid van Gouverneur Generaal, door deszelfs overlijden of anderszins open valt, en de benoeming van deszelfs opvolger door den Koning niet gedaan of niet bekend is, zal het gezag, aan den Gouverneur Generaal toekomende, inmiddels worden uitgeoefend door één' der Raden van Indië.

De benoeming zal gedaan worden door de Raden zelve, met bijvoeging van den President van het Hooge Gerechtshof, den Directeur Generaal van Financiën en den hoogsten in

rang op hem volgende ambtenaar; geen der Raden mag zichzelve benoemen, en de Raden, zoo wel als de genoemde President en Directeur Generaal, zullen, in handen van den oudsten Raad, afleggen den eed, dat zij tot de tijdelijke vervulling der waardigheid van Gouverneur Generaal dien der Raden zullen stemmen, welken zij in gemoede daartoe den geschiktsten zullen oordeelen.

De leden van de alzoo zamengestelde vergadering brengen hunne stemmen bij besloten briefjes uit; de Secretaris verzamelt de briefjes in eene besloten bus; de President van het Hooge Gerechtshof opent de briefjes en leest dezelve met luide stemme op en de Secretaris houdt daarvan aantekening. Hij, op wien de meeste stemmen gevallen zijn, of bij staking van stemmen, de oudste in rang, aanvaardt daadlijk de waardigheid van Gouverneur Generaal, en geniet de helft van de jaarwedde daartoe staande, tot dat een Gouverneur Generaal, door den Koning benoemd, in de waarneming zal zijn getreden, met stilstand, in dien tusschentijd, van zijne inkomsten als Raad van Indië.

Art. 4. Tot het vervullen van eenen openvallenden post van Raad van Indië, wordt door de Hooge Regering, uiterlijk binnen ééne maand daarna, eene met redenen omkleedde voordragt aan het Departement van Koloniën ingezonden. Bijaldien de belangen van 's Rijks dienst dringend mogten vorderen, dat de opengevallen plaats bij voorraad werd vervuld, is de Hooge Regering bevoegd, om den voorgedragene intusschen als provisioneel Raad van Indië zitting te verleenen in hare vergadering, onder genot van de daartoe staande jaarwedde, met bepaling evenwel, dat daaruit geenerhande regt of aanspraak kan worden afgeleid, bijaldien het den Koning behaagt, eenen anderen te benoemen.

Art. 5. De Raden van Nederlandsch Indië moeten in Nederland of in eene van 's Rijks volkplantingen of bezittingen geboren, of wel, geene inboorlingen zijnde, door den Koning genaturaliseerd zijn. Zij moeten den vollen ouderdom van dertig jaren bereikt hebben, en zullen elkanderen, ten tijde hunner aanstelling, niet mogen bestaan in of binnen den vierden graad van bloedverwantschap of zwagerschap.

Art. 6. De Raden van Indië mogen geene andere vaste bedieningen bekleeden, zoo lang zij Leden van de Hooge Regering zijn.

Art. 7. De Gouverneur Generaal en de Raden van Indië mogen geen' handel drijven, noch voor eigen rekening, noch voor die van anderen; zij mogen geen aandeel of belang hebben in eenige scheepsrederij, besteding, leverantie, verpachting van goederen, regten of middelen, of in eenige zaken, waarvoor met den Lande, om winst of voordeel, eenige handeling wordt aangegaan; zij mogen wijders geene ordonnantiën of schuldvorderingen, ten laste van den Lande, koopen of voor hunne rekening nemen, met uitzondering van publicke effecten, niet gevestigd op de Nederlandsche Oost-Indische bezittingen.

Art. 8. Aan de Hooge Indische Regering wordt toegevoegd een Algemeene Secretaris, en het noodige getal Adjunct-Secretarissen, die als zoodanig ook den Gouverneur Generaal ten dienste staan.

De Algemeene Secretaris zal, ten tijde zijner benoeming, geen' der Raden van Indië, noch den Gouverneur Generaal mogen bestaan in of binnen den vierden graad van bloedverwantschap of zwagerschap.

Art. 9. De Gouverneur Generaal heeft de magt, om in de vergaderingen der Hooge Regering tegen het gevoelen der meerderheid te beslissen.

Art. 10. Alle verordeningen, bevelen en andere handelingen van de Hooge Indische Regering, zamengesteld zoo als in art. 2 bepaald is, moeten, bij derzelver uitvaardiging, worden ondertekend door den Algemeenen Secretaris *ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade*. Alle publicatiën, acten en openbare stukken worden, daarenboven, door den Gouverneur Generaal geteekend, en derzelver aanhef zal, na het opschrift «*van wege in naam des Konings,*» bestaan in de woorden: «*De Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doet te weten.*»

Art. 11. De Gouverneur Generaal is gehouden, de bevelen Hem door den Koning, of uit naam des Konings toegezonden, na te komen.

Art. 12. De Gouverneur Generaal *in Rade* is bevoegd om, ten aanzien van al de deelen van het bestuur zoodanige verordeningen en bepalingen vast te stellen, als in overeenstemming met de gronden bij dit Reglement vastgesteld, en met de door of van wege den Koning gegeven voorschriften, aan het beleid der Algemeene Regering kunnen bevorderlijk zijn.

Art. 13. De Gouverneur Generaal *in Rade* ontwerpt de begrootingen van uitgaven voor Nederlandsch Indië, mitsgaders de staten van inkomsten welke daaraan ten grondslag verstrekken.

De inrigtingen dier begrootingen en staten, het tijdvak waarover dezelve moeten loopen, en al wat verder daartoe betrekking heeft, wordt bij afzonderlijke besluiten des Konings geregeld, op de voorstellen van den Gouverneur Generaal *in Rade*.

Art. 14. De Gouverneur Generaal *in Rade* bepaalt de geschiktste maatregelen voor het verantwoorden van 's Lands gelden en goederen, en verleent de vereischte algemeene of bijzondere autorisatiën tot zoodanige geldelijke beschikkingen, waartoe de vastgestelde begrootingen ruimte geven.

Art. 15. De Gouverneur Generaal *in Rade* zendt, jaarlijks, aan het Departement van Koloniën, de noodige administratieve en financiële staten, wegens den geldelijken toestand van Nederlandsch Indië, vergezeld van de noodige consideratiën en ophelderingen.

Art. 16. De Gouverneur Generaal *in Rade* maakt de noodige bepalingen omtrent de inning der belastingen en beslist, of dezelve geheven worden regtstreeks van de belastbare personen, dan wel door middel van verpachtingen.

Art. 17. De Gouverneur Generaal *in Rade* regelt al wat betrekking heeft tot den geldsomloop. Geene veranderingen mogen in het eenmaal op Koninklijk gezag ingevoerde muntstelsel gemaakt, noch ook uitgiften van papieren munt gedaan worden, anders dan met des Konings vooraf verkregene toestemming.

Art. 18. De Gouverneur Generaal *in Rade* regelt de beschikking over de producten en goederen, welke aan den Lande geleverd worden, en bepaalt of dezelve in Indië verkocht, dan wel voor 's Rijks rekening naar Nederland gezonden worden, alles met in achtneming der bijzondere of algemeene bevelen, daaromtrent van wegen den Koning gegeven.

Art. 19. De Gouverneur Generaal *in Rade* bepaalt de voorwaarden voor den verkoop of afstand van Domeinen, na daartoe verkregen te hebben de magtiging des Konings.

Art. 20. De Gouverneur Generaal *in Rade* regelt de hoegrootheid der inkomsten van de ambten en bedieningen, onder dien verstande, dat inkomsten eenmaal, het zij bij

bijzondere Koninklijke besluiten, het zij bij de begrootingen vastgesteld, niet door de Indische Regering kunnen worden vermeerderd, anders dan op des Koning vooraf verkregen magtiging.

Art. 21. De Gouverneur Generaal *in Rade*, stelt de instructiën der ambten en bedieningen vast, zorgende dat daarbij niet worde afgeweken, noch van de algemeene beginselen van bestuur, in het tegenwoordige Reglement vervat, noch van de bijzondere bevelen, door of van wege den Koning daaromtrent gegeven.

Art. 22. De Gouverneur Generaal *in Rade* benoemt en ontslaat alle ambtenaren zoo Europesche als Inlandsche, voor zoo ver die bemoeijingen niet bij afzonderlijke bepalingen aan andere gezagvoerders of collegiën zijn opgedragen, alles met inachtneming der algemeene of bijzondere bevelen des Konings en behoudens hetgeen bij dit Reglement omtrent de Rade van Indië is vastgesteld.

Art. 23. De Gouverneur Generaal *in Rade*, maakt de noodige bepalingen omtrent de onderlinge rangsverhouding der burgerlijke ambtenaren.

Art. 24. De Gouverneur Generaal *in Rade* oefent uit het regt van gratie en van verligting van straf, wegens misdaden in Indië gepleegd, na alvorens te hebben ingenomen de bedenkingen en het advijs van het Hooge Gerechtshof van Nederlandsch Indië.

Art. 25. De Gouverneur Generaal *in Rade* verleent brieven van *venia aetatis en legitimatie* en andere dergelijke gratiën en dispensatiën, mijs niet afwijkende van de algemeene bepalingen in het tegenwoordige Reglement vervat, en voor zoo veel regtszaken betreft, na vooraf deswege ingewonnen te hebben de consideratiën en het advijs van het Hooge Gerechtshof van Nederlandsch Indië.

Art. 26. De Gouverneur Generaal *in Rade* verleent vrijstelling van verschuldigde belastingen en pachtpenningen, na daaromtrent te hebben ingenomen de consideratiën en het advijs van de financiële directie.

Art. 27. De Gouverneur Generaal *in Rade* sluit of vernieuwt verbonden met de Indische vorsten en volkeren, in naam des Konings.

Art. 28. De Gouverneur Generaal *in Rade* beslist in welke gevallen een oorlog tegen één' der Indische vorsten of volken zal begonnen worden, en bepaalt den aard en de strekking der voorschriften daaromtrent aan de ondergeschikte amb-

tenaren te geven, alles behoudens de algemeene of bijzondere bevelen des Konings.

De Gouverneur Generaal *in Rade* heeft, op denzelfden voet, de bevoegdheid tot het sluiten van vrede.

Art. 29. De Gouverneur Generaal zorgt voor de behoorlijke uitvoering der besluiten van de Hooge Indische Regering en regelt alle dagelijksche voorvallen en aangelegenheden, het algemeene bestuur betreffende, in overeenstemming met dit Reglement en met de algemeene of bijzondere bevelen van wege den Koning ontvangen.

Art. 30. De Gouverneur Generaal heeft het oppertoezicht over alle Lands dienaren en geeft hun zoodanige bevelen, als hij, ter uitvoering van de hun toebetrouwde werkzaamheden, en ten nutte van den Lande, vermeent te behooften, in overeenstemming met de gemaakte of verder te maken wetten, bepalingen en instructiën.

Art. 31. De Gouverneur Generaal *in Rade* verleent of weigert verzoeken tot inwoning of tijdelijk verblijf in Nederlandsch Indie, overeenkomstig de algemeene of bijzondere bevelen des Konings.

Art. 32. De Gouverneur Generaal heeft de magt, om personen, gevaarlijk voor de openbare rust of veiligheid, bij schriftelijken en eigenhandig onderteekenden last, in verzekerde bewaring te doen nemen.

De Gouverneur Generaal geeft van den door hem gegeven last en de beweegredenen daartoe, *in Rade*, uiterlijk bij de eerstvolgende vergadering kennis, ten einde te overwegen, hoe verder te handelen.

De Gouverneur Generaal *in Rade* heeft de magt, om de zulke of ook andere ingezetenen, welker verblijf in Nederlandsch Indie gevaarlijk of schadelijk geoordeeld wordt, van daár te verwijderen, daarbij zoo veel mogelijk zorg dragende, dat aan dezelve een behoorlijke tijd, tot het in orde stellen hunner zaken, worde gelaten. Van het alzoo genomen besluit en de beweegredenen tot hetzelfde, wordt aan het Departement voor de Marine en Koloniën dadelijk kennis gegeven.

Art. 33. De Gouverneur Generaal verleent, daartoe termen vindende, aan de Burgerlijke en Militaire ambtenaren, verlof om zich, ter waarneming van bijzondere belangen, of tot herstel van gezondheid, naar Europa of elders te begeven, met inachtneming, dat die verloven in het algemeen niet strekken tot bezwaar van de schatkist.

De Gouverneur Generaal *in Rade* voorziet in de tijdelijke waarneming der op die wijze open vallende burgerlijke bedieningen.

Art. 34. De Gouverneur Generaal *in Rade* is bevoegd, met de Regering van Europeſche bezittingen in Indië zoodanige bijzondere overeenkomsten, onder nadere goedkeuring des Konings, te maken, als ter bevordering van wederzijdſche eensgezindheid en wederkeerige belangen strekken kunnen. Nimmer echter mogen onderhandelingen aangevangen of overeenkomsten aangegaan werden, welke eenigen afstand van grondgebied ten doel hebben.

Art. 35. De Gouverneur Generaal *oefent alleen* het opperbevel over de Land- en Zeemagt, en doet de militaire benoemingen op den voet door den Koning bepaald.

Alle Zee- en Landofficieren zich in Nederlandsch Indië bevindende, zijn gehouden, zonder eenige tegenspraak, de bevelen door den Gouverneur Generaal of zijnentwege gegeven, te eerbiedigen en te gehoorzamen, en door hunne onderhoorigen te doen eerbiedigen en gehoorzamen.

Art. 36. De Gouverneur Generaal *in Rade* is bevoegd, om, in gevallen van uitgebarsten oorlog tusschen het Rijk der Nederlanden en eenige andere Mogendheid, commissiën of *lettres de marque* te verleenen aan schepen, door bijzondere personen uitgerust.

Art. 37. De Gouverneur Generaal regelt alles, wat strekken kan tot afbreuk van den openbaren vijand, en zoo tot verdediging der bijzondere gedeelten van Nederlandsch Indië, als van der ingezetenen personen en goederen, tegen aanvallen van openbare of geheime vijanden.

Hij neemt daaromtrent den raad in van zoodanige Zee- en Landofficieren als hij verkiest, en geeft de noodige bevelen, onder zijne persoonlijke verantwoordelijkheid.

Art. 38. De benoemde Gouverneur Generaal legt in handen van den Koning den eed af, of, zoo zulks niet heeft kunnen plaats vinden, doet hij, vóór de aanvaarding zijner waardigheid, *in Rade*, den volgende Eed

«Ik zweer, dat ik, om de hooge waardigheid van Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, welke ik nu aanvaarde, te bekomen, aan niemand wie hij ook zij, eenige geschenken of beloften gegeven of gedaan heb, noch geven of doen zal.

«Dat ik, in de uitoefening van die waardigheid, en in die van Opperbevelhebber van de Zee- en Landmagt al-

«daar, aan Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden,
«Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg,
«enz., enz., enz., gehouw en getrouw zal zijn.

«Dat ik de hooge Souvereine regten des Konings en de
«waardigheid van het Koningrijk zal bewaren en bevesti-
«gen; dat ik het welzijn, den bloei en de welvaart van
«Nederlandsch Indië zal voorstaan en behartigen, zonder
«aanzien van persoon, dat ik in de uitoefening mijner
«ambtspligten, zoo min aan bedreigingen, als aan beloften,
«door wien ook gedaan, zal gehoor geven.

«Dat ik het Reglement op het Beleid der Regering en
«de verdere algemeene of bijzondere instructiën en bevelen,
«mij door of van wege den Koning gegeven, zal nakomen,
«en voorts alles doen, wat een goed en getrouw Gouver-
«neur Generaal en Opperbevelhebber schuldig is en behoort
«te doen.

«Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig.»

Art. 39. De Raden van Indië leggen den volgende[n]
eed af.

«Ik zweer, dat ik, om tot Raad van Nederlandsch Indië
«te worden benoemd, aan niemand, wie hij zij, eenige
«geschenken of beloften gegeven of gedaan heb, noch
«geven of doen zal.»

«Dat ik aan Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden,
«Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg,
«enz. enz. enz., gehouw en getrouw zal zijn; dat ik, zoo
«veel mijn aandeel aan de Regering betreft, de hooge en
«Sovereine regten des Konings en de waardigheid van het
«Koningrijk zal helpen bewaren en bevestigen, dat ik het
«welzijn en de welvaart van Nederlandsch Indië zal voor-
«staan en behartigen, zonder aanzien van persoon. Dat
«ik, in de uitoefening mijner ambtspligten, zoo min aan
«bedreigingen, als aan beloften, door wien ook gedaan,
«zal gehoor geven; dat ik het Reglement op het beleid
«der Regering en verdere algemeene of bijzondere bevelen,
«door of van wege den Koning gegeven, met alle getrouw-
«heid zal nakomen.»

«Dat ik den Gouverneur Generaal met ijver en trouw
«zal helpen beramen en uitvoeren, al wat tot 's Konings
«dienst nuttig kan worden geacht en zijne bevelen met alle
«gehoorzaamheid zal nakomen.»

«Dat ik voorts alles doen zal, wat een goed en getrouw

«Raad van Nederlandsch Indië schuldig is en behoort te «doen.»

«Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig.»

TWEEDE HOOFDSTUK.

Van de Justitie.

Art. 40. Er zal, alom in Nederlandsch Indië, worden regt gesproken in naam en van wege den Koning.

Art. 41. Alle regterlijke vonnissen en gewijsden, moeten de gronden behelzen, waarop dezelve rusten.

Art. 42. De burgerlijke en lijfstraffelijke regtspleging kan alleenlijk worden uitgeoefend door regtbanken, daargesteld ingevolge de algemeene bepalingen en reglementen, op des Konings last in werking gebragt.

Art. 43. De opperste regtbank in Nederlandsch Indië voert den naam van *Hoog Gerechtshof van Nederlandsch Indië*.

Art. 44. Het Hooge Gerechtshof houdt het toezigt op eene goede of onvertogen bedeeïing van regt in Nederlandsch Indië. Hetzelve oefent wijders, in den eersten aanleg en bij hooger beroep, zoodanige regtsmagt in burgerlijke en lijfstraffelijke zaken, als bepaald zal worden bij de instructiën en reglementen door den Koning vast te stellen.

Art. 45. De gevallen, waarin, voor zoo ver burgerlijke zaken betreft, een hooger beroep aan den Hoogen Raad der Nederlanden kan plaats hebben, van vonnissen in de Koloniën gewezen, zullen bij de regterlijke bepalingen in het Moederland worden aangewezen.

Art. 46. De burgerlijke en lijfstraffelijke regtsoefening wordt, naar mate van de daarin betrokken personen, in den eersten aanleg toebetrouwd aan Europeesche of Inlandsche regtbanken; de zamenstelling en de bevoegdheid dezer, alsmede van lagere regtbanken, waar dezelve noodig zullen worden geoordeeld, wordt aangewezen bij afzonderlijke instructiën en reglementen door den Koning vast te stellen.

Art. 47. Alle misdaden in Indië gepleegd, door militairen tot de Zee- en Landmagt aldaar behoorende, zullen beoordeeld worden door militaire regtbanken, welker inrigting door den Koning, bij bijzondere Reglementen en verordeningen, wordt geregeld.

Art. 48. Niemand mag wegens misdaden in regten betrokken worden, dan uit kracht der wetten, en op de wijze daarbij vastgesteld.

Art. 49. Alle tusschenkomst van de Regering in zaken van justitie, welke niet bij dit Reglement is toegestaan, is verboden.

Art. 50. De Gouverneur Generaal kan in geen geval in Indië geregteijk aangesproken, of eenige procedure van wat aard ook, aldaar tegen hem ondernomen worden, ter zake van misdaad, in of buiten deszelfs ambt gepleegd.

Art. 51. De Raden van Indië zijn, zelfs na het eindigen van hunne bediening, in Indië, wegens misdaad, alleen aansprakelijk voor het Hooge Gerechtshof; zij mogen nimmer in verzekering genomen worden, anders dan door middel van militair arrest, en op bevel van den Gouverneur Generaal.

Art. 52. De Procureur Generaal, een decreet van apprehentie tegen een Raad van Indië, bij het Hooge Gerechtshof verkregen hebbende, zal tot de aanhouding van dien Raad bij den Gouverneur Generaal verzoek doen, en de Gouverneur Generaal is verplicht, daaraan dadelijk te voldoen, en den beschuldigde in militair arrest te doen nemen en aan den Procureur Generaal over te leveren.

Art. 53. De Gouverneur Generaal en de Raden van Indië kunnen, wegens burgerlijke zaken, voor de gewone regtbanken worden betrokken.

Art. 54. Geene doodvonnissen, door eenige hoven of regtbanken geveld, mogen ten uitvoer worden gebragt, dan nadat daartoe zal zijn verlof bekomen van den Gouverneur Generaal.

In de buitenbezittingen zal de Hoofdamtenaar daartoe echter verlof kunnen verleenen, indien er bijzondere en dringende omstandigheden bestaan, welke de uitvoering gebiedend mogten vorderen.

Art. 55. Het verlof tot het uitvoeren van het gevelde doodvonnis zal niet geweigerd worden, ten zij de Gouverneur Generaal, daartoe door den aangeklaagde of veroordeelde verzocht, vermeenen mogt, opschorsing der regtspleging te moeten bevelen.

Art. 56. De hoven en regtbanken zijn bevoegd, de bedenkingen, welke zij tegen de bevolene opschorsing hebben, ter kennis van den Gouverneur Generaal te brengen, wanneer hij echter meent dat, niettegenstaande die bedenkingen, die criminele vervolging behoort te blijven geschorst, moeten de hoven en regtbanken daarin berusten. De Gouverneur Generaal zendt dan al de stukken naar het Departement

van Koloniën, ten einde de zaak ter beslissing van den Koning te brengen.

Art. 57. De wetten en instructiën op het beleid der justitie in Nederlandsch Indië, eenmaal door den Koning gemaakt en vastgesteld zijnde, kunnen niet anders, dan ten gevolge van eene vooraf verkregen Koninklijke magtiging veranderd of gewijzigd worden.

Art. 58. De algemeene burgerlijke en lijfstraffelijke wetten in Nederlandsch Indië, zijn onderworpen aan de Koninklijke goedkeuring.

Die, welke thans aldaar bestaan, worden bij deze, bij voorraad en inmiddels bekrachtigd, voor zoo ver daarin niets strijdig voorkomt met het tegenwoordige reglement.

DERDE HOOFDSTUK.

Van het Binnenlandsche Bestuur.

Art. 59. Het algemeen toezicht van het binnenlandsche bestuur van geheel Nederlandsch Indië wordt opgedragen aan den Gouverneur Generaal *in of buiten* Rade, naar luid der bepalingen in het eerste hoofdstuk voorkomende.

Art. 60. Het binnenlandsche bestuur in de onderscheidene afdeelingen van het eiland *Java* en *Madura* wordt waargenomen door Residenten, en zoodanige verdere ambtenaren, als de plaatselijke omstandigheden zullen vorderen.

Art. 61. Op de bezittingen buiten *Java* en *Madura* gelegen, wordt, naar mate van derzelver aangelegenheid, het bestuur uitgeoefend door Gouverneurs of Residenten, met toevoeging van het noodige getal mindere ambtenaren.

Art. 62. Op de bezittingen buiten *Java* en *Madura* gelegen, zijn alle autoriteiten, burgerlijke en militaire, ondergeschikt aan den ambtenaar met het hoogste burgerlijke gezag bekleed.

De meer bijzondere verhouding tusschen dezelve wordt, voor zoo veel noodig, bij afzonderlijke instructiën bepaald.

Art. 63. De ambtenaren, die op de bezittingen, buiten *Java* en *Madura* gelegen, het gezag voeren, zijn bevoegd, om zoodanige maatregelen te nemen, als vereischt worden, voor den geregelden loop der zaken, in overeenstemming met hunne bijzondere lastbrieven, en met de algemeene beginselen in het tegenwoordige Reglement vervat.

Zij mogen, zonder uitdrukkelijke magtiging van den Gouverneur Generaal, niet afwijken van hunne instructiën, noch nieuwe verordeningen, waartoe zij geen' bepaalden

last hebben, invoeren, ten zij buitengewone en onvoorziene omstandigheden zulks ten algemeene nutte mogten vorderen.

Art. 64. De gezagvoerders in de onderscheidene bezittingen, moeten in de beste verstandhouding trachten te leven met de omliggende Europesche Regeringen en Indische Vorsten en volkeren.

Art. 65. Zij moeten zich zorgvuldiglijk wachten, het vreemde grondgebied te schenden, of te gedoogen, dat hetzelfde door hunne onderhoorigen geschonden worde, gelijk zij zich mede wachten moeten, van eenige daden tegen vreemde onderdanen te bevelen of te gedoogen, welke aanleiding tot twist of misverstand geven kunnen; al ware het ook, dat zij mogten meenen, dat het grondgebied door andere bezeten, aan de Nederland-sche Regering toekwam, of dat vreemde onderdanen zich ten aanzien van Nederland-sche onderdanen kwalijk gedragen hadden. Zij moeten de gevallen van dien aard, welke hier voorkomen, brengen ter kennis van den Gouverneur Generaal; terwijl zij inmiddels deswege de noodige vertogen bij de vreemde regeringen, vorsten of volkeren kunnen inleveren. Zij moeten echter, met alle wettige middelen onder hun bereik, de aanvallen afweeren, welke tegen het grondgebied, waarvan het bestuur hun is toebetrouwd, mogten gepleegd worden.

Art. 66. In geval van onverhoopten vijandelijken aanval, zoowel als in tijden van oorlog, moeten zij het bestuur van alles, wat tot verdediging tegen den vijand noodig is, overlaten aan den bevelvoerende Officier, voor zoo verre zij zelve niet door den Gouverneur Generaal met dat bevel, of eenigen anderen last daaromtrent, mogten voorzien zijn.

Art. 67. Wanneer de bevelvoerende Officier, na alle middelen tot verdediging te hebben uitgeput, meent, dat naar huid van zijnen bijzonderen lastbrief, of de algemeene militaire bepalingen, tot eene kapitulatie met den vijand, betrekkelijk de plaats, waarover hij het bevel voert, moet worden overgegaan, zal hij deze zijne meening in geschrifte brengen ter kennis van den burgerlijken gezaghebber, onder overlegging van het schriftelijke gevoelen, van diegenen zijner onderhoorige Officieren, welke hij ingevolge de militaire wetten en gebruiken, raadplegen moet. De burgerlijke gezaghebber neemt alsdan, over het aangaan van het ver-

drag en over de voorwaarden van hetzelfde, de bedenkingen in van de aanzienlijkste ambtenaren; vraagt des noods de nadere consideratiën van de militaire overheden, en besluit dan, zoo als hij vermeent, ten meesten nutte van het algemeene en bijzondere belang, en in overeenstemming met zijnen lastbrief te moeten doen.

Art. 68. De gezagvoerders van op zichzelf staande bezittingen zijn niet bevoegd, om het regt van gratie uit te oefenen, doch hebben de magt, om vonnissen, in criminele zaken gewezen, het zij op verzoek van den veroordeelde of wel uit eigen beweging, te schorsen, wanneer bijzondere omstandigheden zulks, naar hun inzien, vorderen. Zij moeten deze schorsing zoodra mogelijk brengen ter kennis van den Gouverneur Generaal, om aan de beslissing van den Gouverneur Generaal *in Rade* te worden onderworpen.

Art. 69. De meer bijzondere regten en pligten van de Gouverneurs en Residenten, zoo wel als van de andere ambtenaren tot het binnenlandsche bestuur behoorende, worden bij afzonderlijke verordeningen of instructiën bepaald.

Art. 70. Behalve den bijzonderen ambtseed door de burgerlijke gezagvoerders in de buitenbezittingen, en de residenten op *Java* en *Madura*, volgens de bestaande instructiën af te leggen, moeten zij zweeren.

«Gehouw en getrouw te zullen zijn aan den Koning der Nederlanden en gehoorzaamheid te zullen beloonen aan den Gouverneur Generaal, als des Konings vertegenwoordiger.

VIERDE HOOFDSTUK.

Over de Financiën en derzelver beheering.

Art. 71. De algemeene financiële inrigtingen van Nederlandsch Indië, eenmaal door den Koning bekrachtigd zijnde, kunnen niet anders, dan ten gevolge van Koninklijke bevelen of autorisatiën worden veranderd.

Art. 72. Geene belastingen mogen voortaan in Nederlandsch Indië geheven worden, dan op eene Publicatie van den Gouverneur Generaal *in Rade*, na daartoe vooraf, onder gewone omstandigheden, verkregen te hebben, de toestemming des Konings. Belastingen, welke werking schadelijk of nadeelig wordt bevonden, kunnen, wanneer eene voorziening dringend gevorderd wordt, onder nadere

goedkeuring des Konings, door den Gouverneur Generaal *in Rade* worde ingetrokken of gewijzigd.

Art. 73. De Indische Regering zorgt, dat alle belastingen worden gebragt onder vaste en duidelijke bepalingen, de strekking hebbende, om dezelve overal in verhouding te doen staan, tot de plaatselijke omstandigheden, en dezelve, zoo min mogelijk, drukkend te maken voor Landbouw en Nijverheid, en vooral voor den smallen handel der Inlanders.

Art. 74. De gronden op het eiland *Java*, welke nog de eigendom van den Lande zijn, zullen, voor zoo ver dezelve door de Javanen bebouwd worden, bij voortduring *dessas* gewijze aan de Inlandsche bevolking worden verhuurd, door middel van overeenkomsten met de Hoofden en Oudsten, en onder zoodanige bepalingen, als telkens in de huurcedels of *piagems* zullen worden uitgedrukt.

Art. 75. De vorm en de inhoud der *piagems*, de tijd van derzelver duur, de hoegrootheid der te betalen landrente, de wijze, waarop dezelve zal kunnen gekweten worden, in geld, producten of anderszins, en al wat verder strekken kan, om de verhuringen der gronden te doen bevorderlijk zijn aan de meest mogelijke uitbreiding van landbouw en nijverheid, dit alles is het onderwerp van bijzondere bepalingen, door den Gouverneur Generaal *in Rade* te beramen en vast te stellen.

Art. 76. De twee voorgaande artikelen zijn niet toepasselijk op de streken, begrepen onder de benaming van *Preanger Regentschappen*, alwaar de thans bestaande inrigtingen ongeschonden zullen worden bewaard, zoo lang daaromtrent niet anders door den Koning zal zijn bevolen. Mitsdien zal aldaar de, aan den Lande verschuldigde, grondhuur bij voortduring worden voldaan, door middel eener verpligte teelt en levering van koffij, en niet anders.

Art. 77. Op alle plaatsen, waar het aanleggen van markten of *passers* aan handel en landbouw bevorderlijk kan zijn, worden zoodanige inrigtingen door de Regering daargesteld.

Op deze markten mitsgaders op die, welke de wettige eigendom van bijzondere personen zijn, mogen geene andere heffingen geschieden; dan die, welke door den Gouverneur Generaal *in Rade* bij algemeene of bijzondere verordeningen vastgesteld en aan den volke bekend gemaakt zijn.

Art. 78. De bijzondere eigendommen, zoo gebouwde als ongebouwde, zijn, in het algemeen, onderhevig aan het middel der verponding. De bepalingen deswege, worden steeds zoo veel mogelijk in overeenstemming gebragt met de meeste voortzetting van den landbouw, in verband tot de belangen der schatkist.

Art. 79. De bosschen van *jattichout* (niet bij verkoop of anderszins aan bijzondere personen afgestaan) zijn, over het geheele eiland *Java* en *Madura*, het eigendom van den Lande.

Niemand mag in dezelve eenig hout vellen, dan uit krachte van bijzondere of algemeene vergunningen en op de wijze daarbij vastgesteld.

Art. 80. De Regering is bevoegd, om het werk in die bosschen, welke voor rekening van het Rijk worden bearbeid, op te dragen aan de daartoe best gelegen *dessd's*, het zij in dagloon, het zij door middel van geheele of gedeeltelijke kwijtschelding der landrente.

Bepalingen van dezen aard kunnen ook gemaakt worden ter bevordering van andere werkzaamheden, ten dienste van het Rijk en van bijzondere takken van cultuur, welker uitbreiding belangrijk is voor het algemeen.

Art. 81. De uitsluitende aanmaak van het Zout wordt door de Indische Regering gehandhaafd zoo lang daaromtrent niet anders door den Koning is beschikt.

Art. 82. De Regering zorgt voor de instandhouding der verpligte teelt van Specerijen voor 's Lands rekening, in de zoodanige van de Moluksche eilanden, als voor die teelt zijn aangewezen, en houdt de hand aan de bepalingen, die in verband daarmede omtrent de vaart en den handel zijn gemaakt. In die bepalingen vermag, zonder de uitdrukkelijke autorisatie des Konings, geene verandering worden gemaakt.

Art. 83. De uitsluitende handel in *Opium*, wordt door de Regering, als ééne der bronnen van het openbare inkomen, gehandhaafd, tot zoo lange daaromtrent anders door den Koning zal zijn bevolen. Geen opium mag in eene der Aziatische bezittingen van den Staat geteeld of vervaardigd worden, anders dan met de uitdrukkelijke toestemming van den Gouverneur Generaal in *Rade*, en onder zoodanige bepalingen, als telkens zullen worden noodig geacht.

Art. 84. Het algemeene bestuur over de domeinen, goederen, inkomsten en uitgaven van Nederlandsch Indië is,

onder het oppergezag van den Gouverneur Generaal, opgedragen aan een Directeur Generaal van Financiën, aan wien zoodanige ambtenaren worden toegevoegd, als de belangen van de dienst zullen vorderen.

Art. 85. De meer bepaalde werkzaamheden van den Directeur Generaal, en van de Hoofdamttenaren, hem ter hulpe toegevoegd, mitsgaders de wijze waarop, en de gevallen waarin, hij met deze in eenen Raad van financiën vereenigd, over 's Lands belangen raadpleegt, worden bepaald bij afzonderlijke instructiën, die aan de Koninklijke bekrachtiging onderworpen zijn.

Art. 86. De dagelijksche beheering van al de bovengenoemde zaken wordt op de onderscheidene plaatsen, zoo in als buiten *Java* en *Madura*, toebetrouwd, eerstelijk aan de Gouverneurs of Residenten, en voorts aan zoodanige afzonderlijke ambtenaren, als voor eenigen bijzonderen tak van bestuur mogten noodig geoordeeld worden. Deze allen zijn gehouden, de aanschrijvingen, hun door den Directeur Generaal of van wege denzelven gegeven, na te komen.

Art. 87. De verantwoordingen van alle rekenpligtigen zijn onderhevig aan eene herziening van wege de Regering, door zoodanig collegie of hoogen ambtenaar, als door den Koning op voordragt van den Gouverneur Generaal in Rade zal worden bepaald.

De rekenpligtige zijn gehouden, zich te onderwerpen aan alle vergoedingen en heboetingen, welke hun door of van wege de Regering worden opgelegd, in zoodanigen vorm en na zoodanig voorafgaand onderzoek, als bij de daartoe betrekkelijke Reglementen wordt bepaald.

Die Reglementen zijn onderhevig aan de Koninklijke bekrachtiging.

Art. 88. Bijzondere bepalingen, almede aan de Koninklijke bekrachtiging onderhevig, regelen de wijze, waarop tegen het overschrijden der gemaakte begrootingen wordt gewaakt.

Art. 89. De strekking van alle financiële bepalingen moet zijn, om de baten van Nederlandsch Indië toereikende te doen zijn tot het bekostigen van alle lasten.

VIJFDE HOOFDSTUK.

Algemeene Bepalingen.

Art. 90. Niemand, wie hij zij, mag zich in Nederlandsch

Indië met der woon nederzetten , dan na daartoe het noodige verlof te hebben bekomen.

Art. 91. Geene permissiën tot vestiging of tijdelijk verblijf in Nederlandsch Indië zullen worden gegeven , anders dan door den Gouverneur Generaal *in Rade* , ingevolge de reeds bestaande , of nader door den Koning te geven voorschriften.

Art. 92. Elk vreemdeling , die zich voor een' tijd in Nederlandsch Indië ophoudt , is onderworpen aan alle wetten en verordeningen.

Art. 93. Elk , dien het toegestaan is , zich met der woon in Nederlandsch Indië te vestigen , moet den eed van getrouwheid aan den Koning en van gehoorzaamheid aan den Gouverneur Generaal afleggen. Hij geniet als ingezeten de bescherming der wetten , voor zoo verre hij zich als een goed en rustig burger gedraagt.

Art. 94. Chinezen , Mooren , Arabieren en andere vreemden , niet tot de Europezen behoorende , welke zich in Nederlandsch Indië met der woon vestigen , worden , zoo veel mogelijk , onder Hoofden van hunne natiën gesteld , alles naar luid der daaromtrent gemaakte of nog te maken bepalingen.

Art. 95. De uitoefening van alle Godsdiensten geniet , in Nederlandsch Indië , de bescherming der Regering , voor zoo ver die uitoefening voor de openbare rust niet gevaarlijk is.

Art. 96. De leeraren van de onderscheidene thans bestaande Christelijke gemeenten in Nederlandsch Indië worden uit 's Lands kassen bezoldigd ; gelijke bezoldiging zal kunnen worden toegestaan aan de leeraren van zoodanige gemeenten , als naderhand , op hoog gezag , zouden mogen worden daargesteld.

Art. 97. De Regering zorgt zoo veel mogelijk , dat er op de onderscheidene plaatsen in Nederlandsch Indië , scholen voor het lagere onderwijs , ook ten dienste van de kinderen der Inlanders , bestaan. Voor zoo verre er geene bijzondere en voldoende schoolfondsen zijn , worden de onderwijzers uit 's Lands kassen bezoldigd.

Art. 98. De Regering beraamt de geschikste middelen tot uitbreiding van de kennis der Javaansche , Maleische en andere Oostersche talen onder de ambtenaren.

Art. 99. De Regering beraamt de geschiktste middelen , om de oorzaken van ongezondheid , waar die mogten bestaan , weg te nemen of te verminderen.

Art. 100. De Regering zorgt voor de instandhouding en verbetering der bestaande bepalingen op het houden van de geboorte-, trouw- en sterflijsten der Europeanen en derzelver afstammelingen.

Art. 101. Het bezoldigen der ambtenaren geschied naar het beginsel, dat behalve de toe te leggen jaarwedde geene andere geldelijke voordeelen, van wat aard ook, uit de posten mogen getrokken worden, zoo dezelve niet uitdrukkelijk zijn toegestaan.

Ter voorkoming van alle misvatting hieromtrent, zullen bij elke benoeming tot eenen post, aan welken, behalve de vaste bezoldiging, andere voordeelen verknocht zijn, het genot daarvan bij eene resolutie van den Gouverneur Generaal *in Rade* aan den benoemde worden vergund.

Spillagien of overwigten, wanneer die in sommige gevallen worden toegestaan, zullen nimmer kunnen beschouwd worden als voordeelen aan de ambten verbonden, maar slechts als middelen, om verliezen, buiten de schuld der ambtenaren ontstaan te dekken.

Art. 102. Elk ambtenaar, die zich in zijne ambtsbetrekking, of door den invloed van dezelve, inkomsten of voordeelen bezorgd, niet uitdrukkelijk aan dezelve toegekend, zal door de Regering, zonder vorm van proces, van zijne bediening ontzet en uit Nederlandsch Indië verwijderd kunnen worden.

Bij eldien de Regering het noodig oordeelt hem aan den regter over te leveren, zal hij, schuldig bevonden wordende, behalve de teruggave van het genotene en eene geldboete van de dubbelde waarde daarvan, verklaard worden eerloos en onbekwaam om den Lande immer in eenige betrekking te kunnen dienen, alles onverminderd de andere straffen, welken de regter, ter zake van verzwarende omstandigheden, mogt opleggen. Onder de vorenstaande bepalingen wordt uitdrukkelijk begrepen, het aannemen van geschenken door de nabestaanden, of huisgenooten der ambtenaren.

Art. 103. Elk ambtenaar, die onafgebroken gedurende ten minste twaalf jaren met trouw en ijver in Nederlandsch Indië gediend heeft, verkrijgt, naar gelang van zijne dienstjaren, een regt op pensioen ten laste der Koloniale geldmiddelen.

Bijzondere reglementen regelen meer bepaaldelijk de voorwaarden waarop het pensioen kan verleend worden, en de hoogte, mitsgaders de evenredige opklimming van hetzelfde.

Art. 104. Het onderhoud der weduwen en weezen van burgerlijke ambtenaren komt niet ten laste van 's Lands kas, maar wordt bekostigd uit een fonds, zamengesteld uit de contributiën der ambtenaren, en waartoe allen, zonder onderscheid, gehouden zijn bij te dragen.

Afzonderlijke Reglementen regelen de wijze van beheer van dat fonds, en al wat verder daartoe betrekking heeft.

Art. 105. De Regering is bevoegd, om aan de ambtenaren op te leggen het bijeenbrengen van een fonds, bestemd om aan de zoodanige hunner, welke in de termen vallen, om pensioen van Landswege te bekomen, eene evenredige verhooging van dat pensioen te verzekeren.

Art. 106. De Regering zorgt voor de beheering der insolvente boedels, mitsgaders voor die der nalatenschappen, welke aan weezen vervallen of onbeheerd zijn.

Bijzondere reglementen, aan de bekrachtiging des Konings onderworpen, bepalen den aard der bemoeijingen van de colleges of ambtenaren, welke ten voormelden einde zullen worden aangesteld.

Art. 107. Het staat aan alle ingezetenen van Nederlandsch Indië vrij, zich zoodanig middel van bestaan uit te kiezen of zoodanigen handel te drijven, als zij goedvinden, voor zoo verre er, ten aanzien van eenige punten, geene bepalingen, om der algemeene belangen wille, noodig worden geacht.

Art. 108. De Regering moedigt door alle middelen binnen haar bereik den landbouw aan, en bevordert, zooveel doenlijk, de teelt van voortbrengselen voor den handel met Europa geschikt.

Art. 109. De Regering neemt de meest geschikte maatregelen ter bevordering der wettige ondernemingen van de Europeanen en anderen, aan welke door het Gouvernement gronden worden afgestaan, in eigendom, huur of erfpacht; alles in overeenstemming met de bijzondere of algemeene bepalingen daaromtrent door den Koning te maken.

Art. 110. Over het algemeen, en voor zoo ver daaromtrent bij dit Reglement geene uitzonderingen voorkomen, is het aan alle ingezetenen van Nederlandsch Indië vrij, om op de gronden door hen in eigendom, huur, pacht of gebruik bezeten, zoodanige voortbrengselen te telen, als zij verkiezen, en om daarover naar goedvinden te beschikken, nadat de verschuldigde belasting gekweten en aan de voorwaarden der uitgifte van den grond voldaan zal zijn.

Art. 111. Alle bijzondere landerijen op het eiland Java en Madura, op welke de gehouden is rust van eene verpligte teelt en levering van koffij, zullen bij voortdurend en tot zoo lange daaromtrent anders door den Koning zal zijn bevolen, aan die verpligting onderhevig zijn. De zoodanige daarentegen, op welke de koffijteelt aan de keuze der eigenaren is overgelaten, onder gehouden is evenwel om, koffij telende, de vruchten te moeten leveren aan het Gouvernement, worden bij deze uitdrukkelijk van die verpligte levering ontslagen.

De Regering is bevoegd, om, voor zoo verre de laatstgemelde landen gelegen zijn in de nabijheid van districten, alwaar de verpligte teelt en leverantie bestaat, zoodanige maatregelen te nemen ter wering van sluiking, als de bevelen van het Gouvernement zullen vorderen.

Art. 112. De Inlandsche bevolking geniet de bijzondere bescherming der Regering.

Alle geldafpersingen, knevelarijen en willekeurige beschikkingen over des Inlanders personen, goederen en arbeid, zijn ongeoorloofd.

Alle Europeesche en Inlandsche ambtenaren, die zich aan eene dezer misdaden schuldig maken, zullen strengelijk gestraft worden. De Residenten en andere Civile gezagvoerders zijn verpligt daartegen te waken en aan de Inlanders de gelegenheid te geven, om vrijelijk hunne klagten in brengen.

Art. 113. De Regering zorgt voor de goede behandeling der Inlanders op de landen aan Europeanen of anderen afgestaan, alsmede dat deze laatsten zich, met opzigt tot het afvorderen van diensten en opbrengsten, stiptelijk houden aan de algemeene of bijzondere verordeningen. De Regering waakt aan den anderen kant, dat de Inlandsche opgezetenen der bijzondere landen de op hen rustende verpligtingen behoorlijk na houden.

Art. 114. De Inlandsche bevolking is verpligt, om, op de aanwijzing van 's Lands ambtenaren, de openbare wegen en bruggen te onderhouden, alsmede om, tegen de op hoog gezag geregelde betaling, de personen en goederen van reizigers over land te vervoeren.

Aan de ambtenaren is het vergen van andere diensten, dan door de bestaande bepalingen gewettigd worden, stiptelijk verboden.

Bijzondere Reglementen naar de aloude Lands gebruiken

geschoeid, bepalen de diensten, welke de bevolking verplicht is aan hare Hoofden te bewijzen.

Art. 115. De bijzondere landeigenaren en landbouwers zullen geene diensten van de ingezetenen hunner landen mogen vorderen, welke niet uitdrukkelijk bij de reeds bestaande of nader te maken bepalingen gewettigd zijn.

Art. 116. Het is aan geene ambtenaren, Europeesche of Inlandsche, noch aan iemand anders, geoorloofd, om aan anderen de beschikking over de gronden en inwoners der *dessas* af te staan.

Echter zal aan de ingezetenen gelegenheid worden gegeven, om, tot voortzetting van nuttige ondernemingen, overeenkomsten aan te gaan met de oudsten en voornaamsten der *dessas*, zoo wel tot het bebouwen van gronden, en het leveren van bijzondere voortbrengselen, als tot het verleenen van persoonlijke diensten. De wijze, waarop dit een en ander kan worden verhieden, wordt van tijd tot tijd door den Gouverneur in Raad bepaald, naar het beginsel, om de Inlandsche bevolking tegen alle willekeur te beschermen, doch tevens om, in het algemeene belang, aan nuttige bedrijven de noodige handen te verschaffen tegen een matig loon.

Art. 117. Het nemen of geven van verpandelingen, ter verzekering van geldelijke schulden of aangegane verbintenissen, wordt op de eilanden *Java* en *Madura* verboden. Bijzondere verordeningen bepalen de straffen der overtreders en wat verder noodig is, ter betere werking van dit verbod.

Op de overige bezittingen, alwaar de maatschappelijke instellingen en gebruiken het toepassen van gelijke bepalingen voor alsnog verbieden, wordt de wijze, waarop vrije menschen zich voor schulden zullen mogen verpanden door de Hooge Regering onder vaste regelen gebragt, ten doel hebbende de trapsgewijze afschaffing van dat gebruik.

Art. 118. De slavenhandel en de invoer van slaven in Nederlandsch Indië zijn verboden.

De wetten bepalen de straffen der overtreders, en de Regering beraamt de meest gesnikte maatregelen tot verzorging der alzoo aangebragte menschen.

Art. 119. Omtrent de behandeling der thans aanwezige slaven, zoo wel als omtrent hun lot, en dat hunner kinderen, en alles wat tot de slavernij betrekking heeft, worden de meest redelijke voorzieningen, na verkregen magtiging des Konings, vastgesteld.

Art. 120. Al de havens van Nederlandsch Indië, welke van tijd tot tijd, bij bijzondere reglementen of besluiten van den Gouverneur Generaal *in Rade*, voor den *grooten handel* worden opengesteld, zijn toegankelijk voor alle volken, met welke het Koninkrijk der Nederlanden in vriendschap leeft, en zulks in tegenoverstelling van de havens slechts voor den *kleinen handel* opengesteld, waarin geene dan kustvaarders en Inlandsche vaartuigen kunnen worden toegelaten. De Moluksche eilanden blijven uitdrukkelijk onder de laatst-gemelde begrepen, tot zoo lange daaromtrent anders door den Koning zal zijn bevolen.

Art. 121. Met de schepen, die alzoo toegelaten worden, mogen alle soorten van goederen en handelwaren worden aangevoerd, voor zoo verre zij niet bij bijzondere wetten of verordeningen zijn verboden.

Omtrent de wijze van invoer der goederen moeten de schippers, eigenaren of geconsigneerden zich aan de bepalingen de of nog nader vast te stellen bepalingen onderwerpen.

De Indische Regering draagt zorg, dat daarmede zoo min mogelijk, belemmering aan den handel wordt toegebracht.

Art. 122. De handel op het Rijk van *Japan* wordt bij uitsluiting voor rekening van den Lande gedreven, tot zoo lange daaromtrent door den Koning andere bepalingen zullen worden gemaakt.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom worden gepubliceerd, ter plaatse waar zulks gebruikelijk is, en voorts geïnserceerd in het Staatsblad van Nederlandsch Indië.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hoogere en lagere collegiën en ambtenaren, justiciëren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de strikte nakoming dezes de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, den Januarij 1830.

J. VAN DEN BOSCH.

Ter ordonnantie van den Gouverneur
Generaal *in Rade*.

De Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(No. 11.) Crepé of Jagtkruid.

P U B L I C A T I E.

BATAVIA, den 4den Februarij 1830.

*De Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië,
in Rade,*

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Dat bij Resolutie op heden in Rade genomen, is goedgevonden en verstaan:

Met alteratie en ampliatic van art. 8 en 14, van het Reglement op den invoer, den verkoop en het bezit van vuurwapenen en buskruid, vastgesteld bij het besluit van den Commissaris Generaal, van den 8sten Augustus 1828, n°. 26, (Staatsblad n°. 58), te bepalen,

a. Dat het aan niemand, wie hij ook zij, zal vrijstaan om, buiten voorkennis van het Plaatselijke bestuur, in zijne woning te mogen bergen eene grooter hoeveelheid, dan vijf ponden van het zoogenaamde *crepé* of jagtkruid, en zulks op straffe van verbeurdverklaring van het gevondene, en van eene boete van f 500.

b. Dat door de Plaatselijke autoriteit aan de winkeliers, handelaren of landeigenaren zal kunnen vergund worden, eene hoeveelheid van *niet meer dan* vijftig ponden *crepé* kruid in derzelver winkels of woningen op het platte land te bewaren, zullende, in cas van overtreding, het gevonden wordende kruid, niet alleen worden verbeurd verklaard, maar de overtreder daarenboven nog verbeuren eene boete van f 1000.

c. Dat het aan niemand zal veroorloofd zijn, in zijne woning, winkel, pakhuis, magazijn of andere gebouwen, van welken aard ook, eene andere soort van buskruid, dan *crepé* te bergen, en dat wel in blikke bussen, welke *niet meer* zullen mogen inhouden dan twee ponden, en zulks op gelijke straffe als bij § b, en

d. Dat het buskruid, waarvan het bezit (ter bepaalde hoeveelheid van meer dan vijf ponden) verboden is, en hetwelk zich thans in het bezit van kooplieden of particulieren mogt bevinden, binnen den tijd van ééne maand na de bekendmaking dezer bepaling door en voor rekening der eigenaren, in 's Lands magazijnen zal worden overgebracht, om aldaar tot nadere beschikking te blijven bewaard.